

Abstrakt

Tato práce se zabývá vývojem právní úpravy továrenského podnikání v Československu. Základním právním předpisem pro vývoj podnikání nejen továrenského v českých zemích byl živnostenský řád, vydaný monarchií roku 1859. Živnostenský řád včetně jeho pozdějších novelizací byl po rozpadu habsburského mocnářství recipován Československem. Práce podává stručný přehled pramenů živnostenského práva a hlavních institutů důležitých pro živnostenské podnikání. Jeho podoba setrvala bez větších právních úprav až do nacistické okupace, kdy bylo živnostenské právo změněno vzhledem k válečným potřebám okupantů. Po konci války další politický vývoj směřoval mimo jiné podle prezidentských dekretů ke znárodnování a konfiskaci soukromých továrenských podniků i ostatních provozů a majetkových celků. Na konkrétním příkladu jedné pražské firmy práce ukazuje aplikaci řady ustanovení předpisů dané doby a dokládá ji archivními kopiemi. Sleduje firmu od doby jejího soukromého působení přes konfiskaci a znárodnění. K tomu přispěla i podniková organizace odborů. Od 50. let dvacátého století byly živnosti z ideologických důvodů vedením státu omezovány, a čehož živnostenské právo začalo ztrácet na významu. Samostatné živnostenské podnikání, které bylo původně státem jen částečně regulované v době od 50. let zaniklo spolu s živnostenským továrenským právem úplně.

Hospodářství celé země v tomto období bylo řízeno státem a právní úprava tovární výroby národních podniků nově patřila do hospodářského práva. Hospodářské právo bylo užíváno až do období převratu, kdy došlo k rozpadu starého režimu a dalším ekonomickým a společenským změnám jak na území našeho státu, tak i v jiných evropských zemích.